

Ärendehandledning

Terése Österholm, leg. psykolog
Österholm Psykologkonsult AB

Etikpodden

**LÄGG
EFFEKTIVA
PODDEN**

Om ärendehandledning med Terése Österholm och Bo Hejlskov Elvén

Lågaffektiva podden

3 months ago

handledning

Write a comment

- Like
 - Repost
 - Share
 - Copy Link
 - More
- ▶ 2,024 ♥ 5

Follow [Lågaffektiva podden](#) and others on SoundCloud.

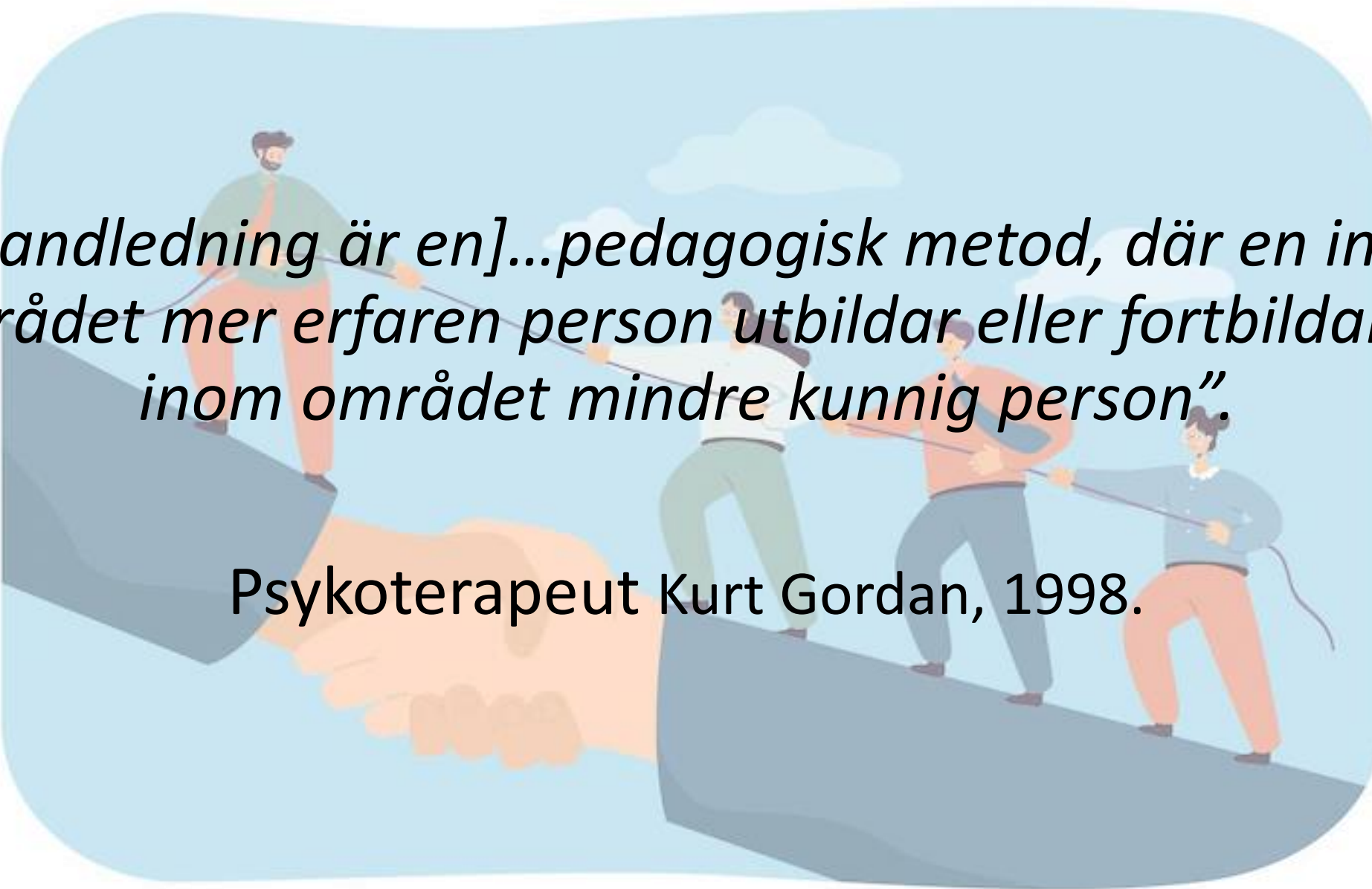
Related tracks View all

- Lågaffektiva podden Etikpodden 12 - KLOK-modellen ▶ 3,016 ♥ 2
- Lågaffektiva podden Etikpodden 11 - om grupper och mor...

<https://soundcloud.com/lagaffektivapodden/om-handledning>

Agenda

- 🍏 Olika slags handledningar
- 🍏 Ärendehandledning
- 🍏 Att göra en synvända
- 🍏 Hantverket
- 🍏 Fallgropar
- 🍏 Att tänka på som handledare

An illustration within a light blue rounded rectangle. In the center, a large, stylized hand in shades of orange and pink is shown from the palm side, appearing to support a dark blue seesaw. Four people are standing on the seesaw, holding ropes that connect them to a central point above the hand. From left to right: a man with a beard in a green jacket and orange pants; a woman in a white sweater and green pants; a man in an orange sweater and blue pants; and a woman in a blue sweater and orange pants. The background is a light blue sky with soft white clouds.

”[Handledning är en]...pedagogisk metod, där en inom området mer erfaren person utbildar eller fortbildar en inom området mindre kunnig person”.

Psykiaterapeut Kurt Gordan, 1998.

Olika slags handledar- traditioner

Reflekterande samtal – syftar till att skapa förståelse för ett visst ämne genom gemensam reflektion.

Lärlingstraditionen – syftar till att öka färdighetskunskap inom ett visst område genom modellinlärning.

Den psykoterapeutiska traditionen – syftar till att skapa förståelse för teman och processer som uppstår inom och mellan gruppen genom analys.

Ett rättighetsperspektiv

Alla barn har rätt till utbildning.

Vård och omsorg ska ges på lika villkor till alla.

Våra olika samhällsinstanser har i uppdrag att genomföra detta.

Ett problem

Ibland uppstår problem och verksamhetens huvudperson riskerar att inte få det hen har rätt till.

Det kan handla att man inte vet hur man ska göra, att man känner sig osäker på vad som är rätt och fel, eller att man inte kan göra det som behöver göras.

Ärendehandledning

Ärendehandledning syftar till att hjälpa verksamheten att genomföra sitt uppdrag igen.

Handledaren måste ta tillvara verksamhetens huvudpersons rättigheter och ta hänsyn till så väl lag och etik som metod.

Handledning kan bli ett sätt att kvalitetssäkra och etiksäkra verksamheten.

Ärendehandling

Viktigt att påminna sig om är att ärendehandling är en del av ett större system.

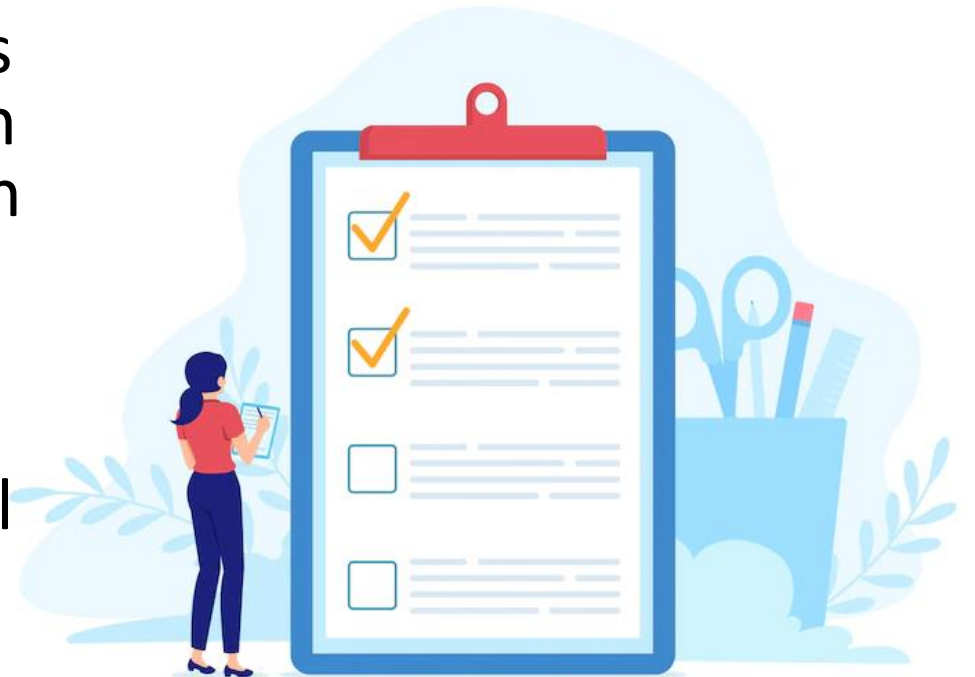

Hur ser detta ut i skolan?

- En elev eller en grupp väcker funderingar. Det kan t ex handla om beteende, inläring, relationer eller grupp och ledarskap
- Man beslutar att prova handledning.
- Handledare kopplas in (internt eller externt).

Förutsättningar för handledning

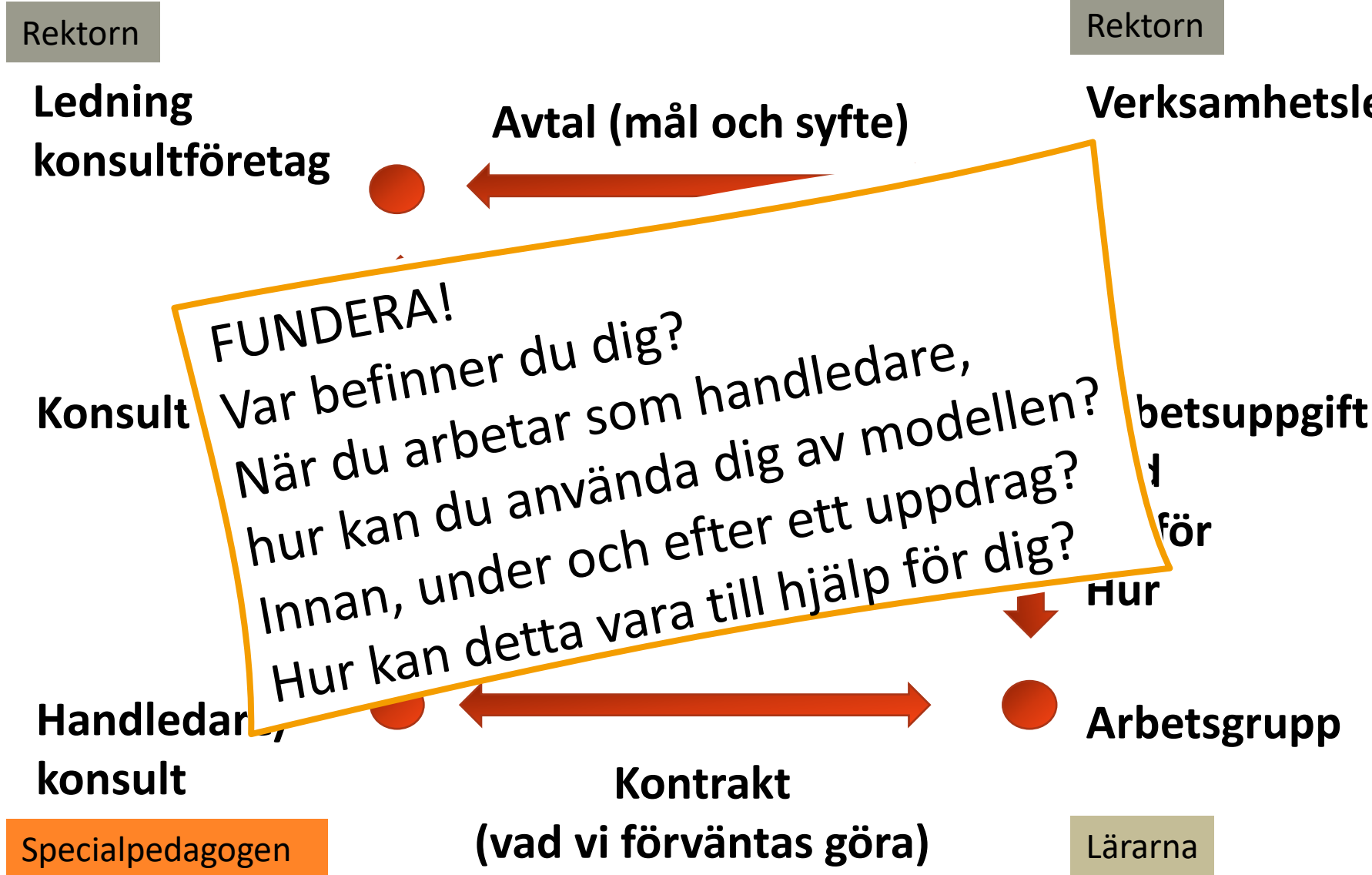
- ✓ Den som ska bli handledd måste själv uppleva att det finns ett problem och att man vill ha hjälp.
- ✓ Vad som är ett problem måste definieras mellan gruppen och ledningen så att man vet vad mål och syfte med handledningen är. Ledningsfrågor måste skiljas från handledningsfrågor.
- ✓ Den som ska handleda behöver ha kompetens i området. Och lämna över till ledningen om ledningsfrågor dyker upp.

Fyrkantsmodellen

Lars Gustafsson, 2004

*"Utan ledning,
ingen handledning"*

Syftet med handledning

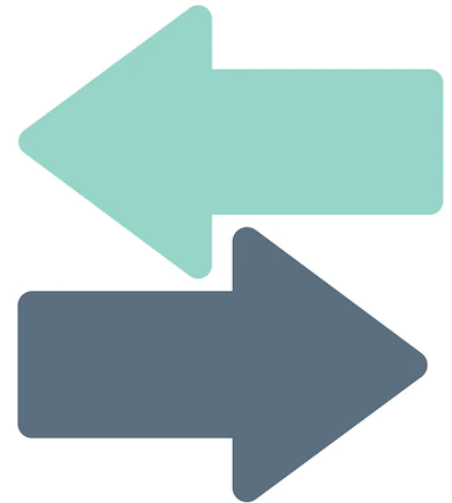
Hur brukar uppdragsbeskrivningen låta?

Det man har provat har inte fungerat. Vi behöver hjälpa personalen att tänka annorlunda. Se på det hela med nya ögon.

Från att det är eleven som borde...

Till vad vi kan göra!

Att göra en
synvända

Goda cirkeln

Bo Hejlskov Elvén

- Utgår från att eleven gör sitt bästa och inte kan bättre än så här
- Tar ansvar och blir nyfiken på vad som blev för svårt
- Använder min empatiska förmåga
- Börjar tycka om eleven lite mer
- Blir flexibel och accepterande
- Anpassar och ger stöd
- Ser framsteg och blir bekräftad i min utgångspunkt – Det var ju för svårt för honom! Han behövde mitt stöd.

Onda cirkeln

Bo Hejlskov Elvén

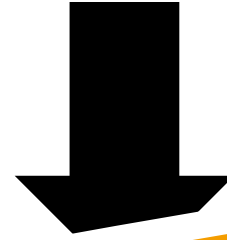
- Utgår från att eleven inte gör sitt bästa
- Förlägger ansvar till förändring på individen och stänger av min nyfikenhet
- Stänger ner min empatiska förmåga
- Tycker sällan om eleven mer
- Blir mindre flexibel och är inte accepterande
- Anpassar inte och ger inget stöd
- Problemen ökar och jag blir bekräftad i min utgångspunkt: - Han är verkligen ute efter att förstöra! Han lyder inte fast jag säger till.

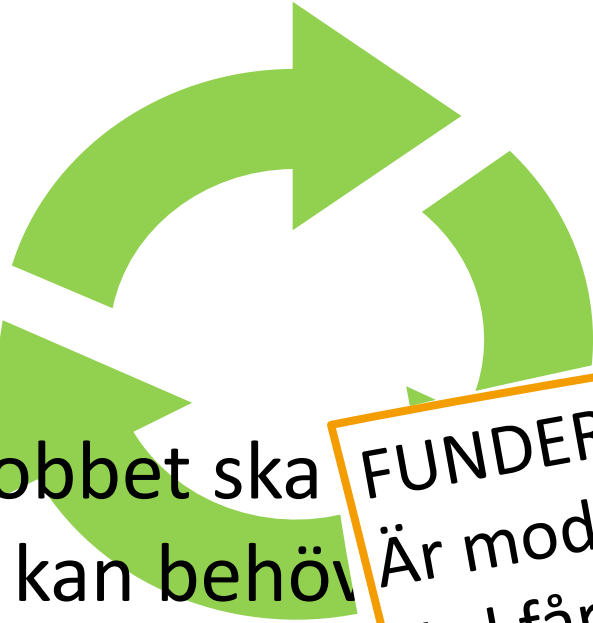
Evolutionistiska mekanismer och likställda processer

*Hen borde kunna bättre
Hen är ute efter att förstöra*

I jobbet ska
Vi kan behöva

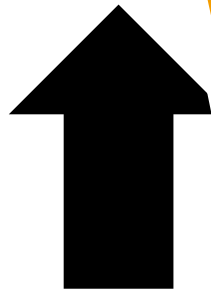
FUNDERA!

Är modellerna igenkänningsbara?

Vad får dig att trilla in i den onda cirkeln?

Vad får fart på den goda cirkeln för dig?

Hur kan du använda dig av de här modellerna
i ditt arbete som handledare?

*Hen gör så gott hen kan
Det är inte med flit*

Metoder för en synvända

- ✚ Att främja personalens empatiska förmåga
- ✚ Att tillföra kunskap och göra en pedagogisk loop
- ✚ Att använda material som vägleder

Att främja personalens empatiska förmåga

Vad är empati?

- Både en teori och en praktik

Vad påverkar vår empatiska förmåga negativt?

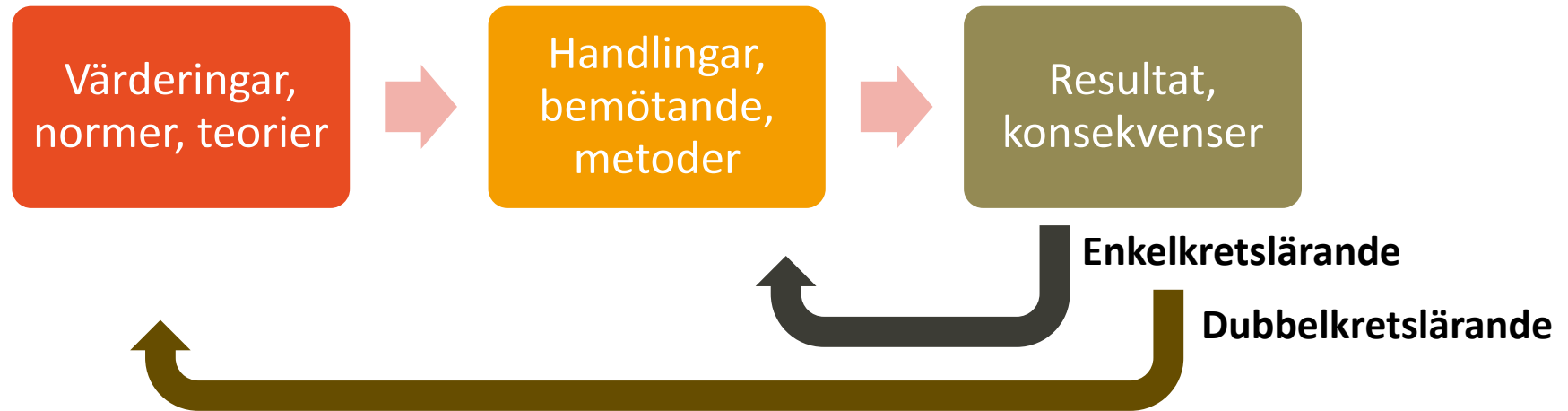
- Stress

Vad främjar vår empatiska förmåga?

- Trygg miljö och tillit till den andre

Att göra en pedagogisk loop

När kunskaper behöver tillföras för att resultatet ska bli annorlunda

Kunskapsområden: neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, hur stress påverkar oss, hur känslor smittar

Metoder och strategier: lågaffektivt bemötande, tydliggörande pedagogik

Att använda material som vägleder

- ⦿ Kartläggningsmaterial
- ⦿ Handlingsplan
- ⦿ Utvärderingsmaterial

- ⦿ För personal att arbeta med mellan gångerna
- ⦿ Ökar känslan av kontroll
- ⦿ Styr personalen in i goda cirkeln av tänkande

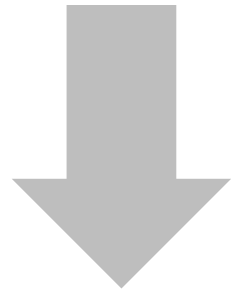
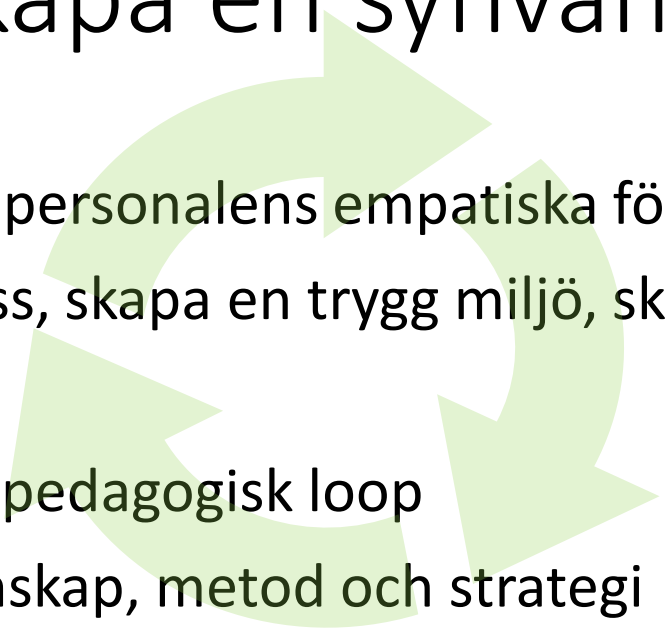

Att skapa en synvända

↻ Främja personalens empatiska förmåga
Sänk stress, skapa en trygg miljö, skapa tillit

↻ Gör en pedagogisk loop
Tillför kunskap, metod och strategi

↻ Använd material som vägleder
Kartläggningmaterial som leder in i goda cirkeln av tänkande

Speciellt för specialpedagoger

Utmaningar:

- ! Ofta har du också ett nära samarbete med ledningen och att skilja mellan ledningsfrågor och handledningsfrågor kan bli svårt att hantera. Liksom de förväntningar som läggs på dig från omgivningen, så väl från lärare som från ledningen. (Ofta är ledningen både din och handledningsgruppens chef).
- ! Du vet ofta vem handledningen handlar om och det kan bli svårt att skilja på det du anser och lärarens egen bild av eleven.

Fördelar:

- ✓ Du vistas ofta både inom lärlingstraditionen och inom ärendehandledningen. Utöver teorin har du också praktiken.
- ✓ Du har pedagogisk utbildning och behöver inte arbeta upp mandat utifrån det perspektivet.

Fler fallgropar att undvika

Tunnelseende

Övergeneralisering

Katastrofscenarier

När två problem får en och samma lösning

Att tänka på som handledare

Du är ett ställföreträdande hopp!

- * Att veta om dina ömma punkter.
- * Att ha strategier för att kunna stanna kvar i din roll.
Affektregleringsstrategier!
- * Att få handledning på handledningen.
- * Att inse att det finns en större bild. Ödmjukhet inför allt vi aldrig kan veta.

I det fortsatta arbetet

- ∞ Ärendehandledning i skola vård och omsorg

<https://www.studentlitteratur.se/kurslitteratur/psykologi/samtalsmetodik-och-handledning/arendehandledning-inom-skola-var-d-och-omsorg>

- ∞ Lågaffektivt bemötande och problematisk skolfrånvaro

<https://www.studentlitteratur.se/kurslitteratur/psykologi/klinisk-psykologi---barn-och-ungdom/lagaffektivt-bemotande-och-problematisk-skolfranvaro/>

- ∞ Poddavsnitt om ärendehandledning av Lågaffektiva podden

<https://soundcloud.com/lagaffektivapodden/om-handledning>

- ∞ Etikpodden

<https://soundcloud.com/lagaffektivapodden/sets/etikpodden>

- ∞ Min hemsida

<https://osterholmpsykologkonsult.se/>

- ∞ Kontakta mig för handledning

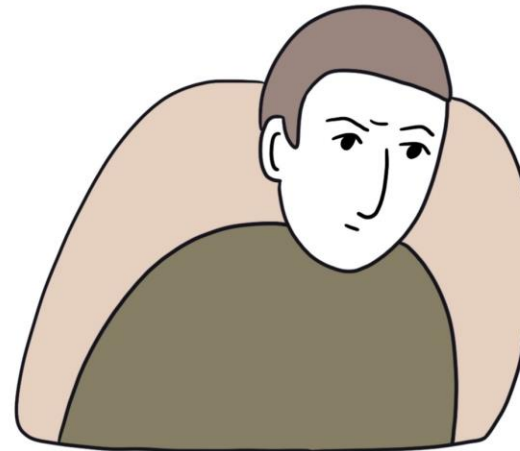
terese@osterholmpsykologkonsult.se

LÅGAFF EKTIVA månads brevet

∞ Lågaffektiva månadsbrevet

<https://tereseosterholm.substack.com/>

LÅGAFFEKTIVT

JAHA...SÅ DU
JOBBAR MED
DET DÄR
LÅGEFFEKTIVT
BEMÖTANDE?

VAD VORE
ALTERNATIVET?
DET SKULLE VARA
INTRESSANT
ATT HÖRA!

- VAD ANNARS?

TA MED!

Vad var nytt för dig?

Vad var en fördjupning/ett komplement?

Vad var förvånande/väckte din nyfikenhet?

Vad blir användbart med en gång?

Tack för idag!

Lycka till!

Terése Österholm, leg. psykolog

www.osterholmpsykologkonsult.se

Frågor?

